

Un monument în asfințit

Când moare un om, rămâne uneori o dragoste. Când moare un nume, rămâne o amintire cu ecou. Când moare o personalitate, ne trezim că viața ne-a fost punctată de un monument.

Răzvan Codrescu avea oroare de cuvinte mari și mai ales de laudele ce i-ar fi putut fi aduse. El însă era generos în aprecieri și cu cei care nu meritau. În timpul vieții sale, m-am ferit să-l elogiez tocmai din acest motiv, dar acum pot să spun ceea ce trebuie rostit. Prin dispariția lui Răzvan Codrescu dintre noi, am pierdut un mare creștin și un naționalist luminat; un cărturar imens și un neobosit mărturisitor al eroilor, martirilor și sfinților din rezistența anticomunistă; un foarte important teoretician și istoric al Dreptei de la noi; un proeminent teolog și un poet sensibil și profund. Eu personal am pierdut o călăuză pe calea națională și un prieten de drum lung. De aceea sentimentul pe care l-am trăit când am auzit despre plecarea lui a fost copleșitor și inexprimabil. Singura „răzbunare”, în sensul etimologic, a acestui trist eveniment este să încerc să-i fac conștienți pe cât mai mulți români cu privire la cine a fost Răzvan Codrescu.

Răzvan Codrescu a fost un pedagog, atât ca formație profesională, cât și în fibra sa intimă. Împărtășea din știința și din experiențele sale cu dărnicie, tact și stil, pentru a le oferi altora repere de orientare și îmbunătățire. A făcut-o de la catedră, a făcut-o și ca eseist, traducător, jurnalist, scriitor și editor. Și s-a slujit de un dar special: oratoria sa era la fel de bună ca scriitura lui. A fost unul dintre oamenii al căror discurs liber, odată transcris, devenea un text impecabil, de publicat în gazetă sau în carte. Când aborda o problemă, oricât de dificilă, vedea o bună cunoaștere a domeniului, o mare limpezime a ideilor, un ireproșabil traseu logic, un discernământ fin și un curaj rar la intelectualitatea noastră de astăzi.

Am visat la prietenia cu Răzvan Codrescu înainte cu câțiva ani de a-l cunoaște față către față. M-a cucerit scrisul său din revista sibiană „Puncte Cardinale” – o veritabilă școală a Dreptei creștine postdecembriste, pe care a condus-o alături de regretatul Gabriel Constantinescu timp de două decenii. Intuiam că întâlnirea cu un astfel de om poate fi una formatoare, ziditoare, una care îți poate da un nou sens al vieții. Și nu m-am înșelat. Din anul 1999, de când ne-am văzut prima dată, am legat o prietenie nedeșteptată până la capăt, care pe mine unul m-a îmbogățit enorm.

Trecut la rându-i prin „școala” foștilor deținuți politici, încă de pe vremea adolescenței – când a

avut privilegiul de a-i cunoaște pe Marcel Petrișor, Demostene Andronescu, Părintele Gheorghe Calciu, Aurel State, Simion Ghinea, Petre Țuțea și atâtea alte mari conștiințe românești mărturisitoare și jertfitoare –, Răzvan Codrescu a dovedit, timp de 30 de ani, o excelentă așezare a discursului său pe temeiurile naționalcreștine, o consecvență ideatică și principială fără fisură, o dăruire exemplară pentru lămurirea și înălțarea în duh și în spirit a lumii românești. Fidel vechilor idealuri ale Dreptei creștine, a încercat să contribuie la nașterea, coagularea și afirmarea unei noi elite conservatoare, a unei lamure capabilă să întoarcă întreg poporul pe făgașul unei vieți cu și pentru Dumnezeu.

Vrând, deci, să facă binele și fiind plin de talent și hărnicie, s-a trezit în prima linie, nu din orgoliu sau mânat de interese impure. Calitățile sale l-au propulsat nu doar la conducerea unor publicații și edituri, sau în postura de principal teoretician al Dreptei creștine, ci și la vârful câtorva inițiative de resurecție a Dreptei culturale și de articulare a Dreptei politice de la noi (fără să fie membru al vreunui partid), unele cu un oarecare succes, altele eșuate după un start promițător. Chiar și așa, ar fi lăsat bucuros locul altora, spre a se dedica proiectelor literare proprii, dacă ar fi putut săși refuze prietenii.

Un om cu asemenea însușiri și cu un astfel de parcurs biografic are, inevitabil, inamicii și detractorii săi. S-au găsit să-l conteste, să-l înfrunte și să-l înjure nu numai adversarii ideologici ireductibili, ci și unii dintre aceia care au crescut cu cărțile sale și cărora le-a întins o mână de ajutor. Destui dintre cei care îi împărtășeau ideile, dar se temeau să le susțină, ca să nu-și piardă funcțiile sau sinecurile ori să nu-și compromită viitorul (academic, scriitoricesc, politic), pe scurt, să nu-și „ardă imaginea”, au început să-l ocolească după ce a fost etichetat ca „legionar” și „extremist” sau după ce li s-a atras atenția că e o vecinătate primejdioasă. S-a ajuns până într-acolo încât nu i-au fost recunoscute nici meritele culturale lipsite de orice conotație politică, așa cum bunăoară este traducerea Infernului lui Dante.

Răzvan Codrescu și-a asumat condiția de marginalizat de către „elita” academică, scriitoricescă, politică și administrativă cu o noblețe asemănătoare celei a Don Quijoților moderni care au înfundat pușcăriile comuniste, făcând proba congruenței dintre vorbă și faptă. Și nu e puțin lucru într-o lume în care a spune ce gândești și a face ce spui nu mai reprezintă o dovadă a tăriei de caracter, ci mai degrabă una de inadecvare sinucigașă.

El a năzuit însă să arate că demnitatea românească nu s-a terminat odată cu generația interbelică, pe care atât a prețuit-o și iubit-o. Și ne-a demonstrat că sunt oameni care se fac liant de cerbicie și vrednicie națională între cei care au fost și cei care vor veni.

Dacă ar fi fost singur și era de ajuns, dar știa că există o stirpe întreagă de acest fel, pe care a cultivat-o atent. Și asta l-a mângâiat până la sfârșit. Iar aceasta trebuie să ne fie nouă, celor mai tineri, exemplu și îndemn până când Domnul va rândui să ne reîntâlnim cu Răzvan Codrescu.

(Lumea Credinței, octombrie 2021)